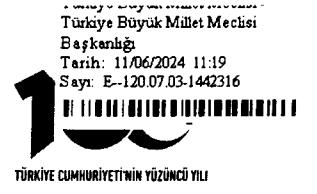

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/10032
GK 114

ACELE

Sayı : E-72079556-610-11702765

Konu : Soru Önergeleri (7/10032)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.03.2024 tarihli ve 1394250 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Kars Milletvekili Sayın Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/10032 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/10032 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: A9A2084B-B5B9-4872-A713-C2B358E956AC

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30

Kars Milletvekili Sayın **Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT'e Ait 7/10032 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Bakanlığımız; kadına yönelik şiddetin kabul edilemez olduğuna dair inançla çalışmalarını ülke genelinde kararlılıkla sürdürmektedir. Çalışmalar; mevzuat çalışmaları, eğitim ve farkındalık artırma çalışmaları, kurumlar arası iş birliği ve koordinasyonu artırma, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesi, verilerin toplanması ve istatistiklerin geliştirilmesi başlıklarıyla devam etmektedir.

Hizmetlerin ulaşılabilirliğini artırmak amacıyla hizmet birimlerinin sayısını çoğaltmanın yanında vatandaşın söz konusu hizmetler konusunda farkındalığının artırılması da büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda ulusal ve yerel düzeyde yürütülen farkındalık çalışmalarında kadına yönelik şiddetin kabul edilemezliği ve devletin şiddet mağdurunun yanında olduğu vurgulanmakta, kurumsal hizmet birimlerimiz ve mağdur destek sistemlerimize ilişkin tanıtıcı çalışmalar yapılmaktadır.

Diğer taraftan, Avrupa Konseyi Sözleşmesinin feshedilmesi, ülkemizde şiddet mağdurunun korunması, desteklenmesi ve güçlenmesi için ihdas edilen yasal ve idari yapıyı etkilememektedir.

Türkiye, kadına yönelik şiddetle mücadele alanında gerek yasal altyapı gerek politika belgeleriyle deneyime sahiptir. Üç adet kadına yönelik şiddetle mücadele ulusal eylem planı uygulamış ve dördüncüsünü 01.07.2021 tarihinde yürürlüğe koymuştur. IV. Ulusal Eylem Planı, “şiddete sıfır tolerans ilkesi” ve kadına yönelik her türlü şiddeti önleme amacıyla yeni dönemin şiddetle mücadele yol haritası için Adalet Erişim ve Mevzuat, Koordinasyon ve Politika, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, Toplumsal Farkındalık, Veri ve İstatistik olmak üzere 5 ana hedef kapsamında, 2021-2025 dönemi için faaliyet adımlarını belirlemiştir.

Öte yandan, şiddet mağdurunu koruma ve önleme mekanizması, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunla hali hazırda mevcuttur. Kanunun yürürlüğe girmesi yasal altyapıyı güçlendirmiş ve kadına yönelik şiddetle mücadele bir üst seviyeye taşınmıştır. Söz konusu Kanunun etkin şekilde uygulanması, kadına yönelik şiddetle mücadele ve kadın cinayetlerinin önlenmesi amacıyla “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde Bakanlık olarak Adalet ve İçişleri Bakanlıkları başta olmak üzere tüm paydaş kurum ve kuruluşlarla koordinasyonun sağlanmasına yönelik çalışmalar aralıksız sürdürülmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımızca birçok çalışma gerçekleştirilmiştir.

25.11.2023 tarihli Resmi Gazete’de “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele” konulu 2023/16 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmıştır. Söz konusu Genelgenin amacı, kadına yönelik şiddetle üst düzeyde, kararlı mücadelenin vurgulanması ve kamu sektörüne, eş güdüm içinde alması gereken tedbirlerin hatırlatılmasıdır.

Diğer taraftan, şiddete uğrayan kadınların ve beraberindeki çocuklarının geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşları olan Bakanlığımıza bağlı 112 adet kadın konuk evi bulunmakta olup 81 ilde 2.805 kapasite ve yaklaşık %80 doluluk oranı ile hizmet vermektedir.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) ile şiddetin önlenmesi, koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik olarak, şiddete maruz kalan ya da şiddete maruz kalma riski bulunan kişilerin başvurabileceği, danışmanlık, rehberlik ve yönlendirme hizmetleriyle, ihtiyaç duydukları konularda güçlendirici ve destekleyici hizmetleri

veren ve çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esası ile yürüten merkezlerdir. Halihazırda 82 ŞÖNİM hizmet vermektedir.

Ayrıca, ilçe düzeyinde sosyal hizmet müdahalesi ve takibini sağlamak üzere, oluşturulan Sosyal Hizmet Merkezleri bünyesinde; 414 Sosyal Hizmet Merkezinde, şiddetle mücadele irtibat noktası oluşturulmuş olup 6284 sayılı Kanun kapsamında şiddet mağdurlarına yönelik tedbirlerin takip ve izlenmesi sağlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından şiddete uğrayan kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik kamu davası açılması halinde 6284 sayılı Kanunun 20/2 maddesinde yer verilen “*Bakanlık, gerekli görmesi hâlinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idarî, cezaî, hukukî her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilir.*” hükmü uyarınca davalara mağdurun yanında müdahil olunmaktadır.

Adli süreç yargılama sonuna kadar takip edilmekte olup, kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik şiddetin failleri hakkında Bakanlığımız avukatları tarafından ilgili Mahkemelerden sanıkların azami haddten cezalandırılması ve gereken durumlarda şüpheliler veya sanıklar hakkında tutukluluk kararı verilmesi talep edilmektedir.

Ayrıca 6284 sayılı Kanun kapsamında derhal koruyucu/önleyici tedbirler alınmakta, mağdurlara ve ailelerine yönelik psiko-sosyal destek ivedilikle sağlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından hakkında önleyici tedbir kararı bulunan kişilere yönelik “Aile İçi Şiddet Farkındalık Programı” hazırlanmış olup uygulamaya devam edilmektedir. Ayrıca “Kadına Yönelik Şiddet Ekseninde Şiddet Uygulayanlara Yönelik Çok Yönlü Sosyal Hizmet Müdahalesini İçeren Bir Modelin Oluşturulması Projesi” hazırlık çalışmaları sürmektedir.

Şiddet mağdurlarının etkin korunması bağlamında; Elektronik Kelepçe Uygulaması ile şiddet mağduru ve şiddet uygulayanı birlikte izleyerek yüksek riskli vakalarda etkili koruma ve müdahale sağlanmaktadır. Elektronik Kelepçe Uygulaması, İçişleri Bakanlığı iş birliğinde hukuki altyapısını oluşturan Yönetmeliğin de yürürlüğe girmesi ile birlikte ülke genelinde yaygınlaştırılmıştır.

Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı işbirliğinde şiddet mağdurlarının kolluğa hızlı ve etkin erişiminin sağlanması amacıyla “Kadın Destek (KADES) Uygulaması” geliştirilerek kadınların kullanıma açılmıştır.

Bakanlığımız bünyesinde hizmet sunan ALO 183 Sosyal Destek Hattı şiddete uğrayan ya da uğrama riski bulunan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı 7 gün 24 saat esasında ücretsiz olarak çalışmaktadır.

6284 sayılı Kanuna istinaden verilen tedbir kararlarının kurumlar arası veri entegrasyonuna ilişkin olarak Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı EGM ve Jandarma Genel Komutanlığı ile gerçekleştirilen koordineli çalışma ile UYAP sistemi, Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt Formu üzerinden Bakanlığımız veri sistemine entegrasyon tamamlanmıştır. Böylelikle mağdura hızlı ulaşma, takip ve izlenme sürecinin etkinliği artırılmıştır.

Öte yandan; kadına yönelik şiddet eylemlerinin soruşturulması ve kovuşturulması süreçleri ile 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbire hükmedilmesi süreçleri yargı mercilerince yürütülmektedir. Şiddet vakaları, dava süreçleri ve sonuçları, illere göre dağılımı konusundaki güncel veriler Adalet Bakanlığı UYAP sistemi, İçişleri Bakanlığı POL-NET ve Jandarma Genel Komutanlığının veri sistemi üzerinde toplanmaktadır.

Diğer taraftan kadının güçlenmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmaları çok disiplinli ve katılımcı bir bakışla yürütülmektedir. Sivil toplum kuruluşları ile üniversiteler de yürütülen çalışmalara katkı ve katılım sağlamaktadır.

Politika önceliklerinin belirlendiği Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı ile Yıllık Faaliyet Planları Bakanlığımız koordinasyonunda Adalet, İçişleri, Milli Eğitim ve Sağlık Bakanlıkları başta olma üzere kamu kurum ve kuruluşları, üniversite ve sivil toplum kuruluşlarının katkı ve katılımları ile hazırlanmıştır. Söz konusu eylem planlarının izlenmesi ve uygulamaların değerlendirilmesi kapsamında yapılan çalışmalarda da en önemli paydaşlarımız STK'lar ve üniversitelerdir.

2007-2022 yılları arasında her yıl düzenli olarak toplanan Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi toplantılarına da ulusal ve uluslararası sivil toplum temsilcileri ile üniversitelerin temsilcileri davet edilmekte ve düzenli olarak katılım sağlanmaktadır.

Ayrıca 2023/16 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kamu sektörünün kurumsal sorumluluklarının altı çizilmiş, Bakanımız başkanlığında, merkezi düzeyde “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu” teşekkül ettirilmiştir. Üniversiteler bünyesindeki Kadın ve/veya Aile Çalışmaları Merkez Müdürleri ile ilgili sivil toplum kuruluşu temsilcileri Kurulun üyesi olarak belirlenmiştir. Kurul çalışmalarına konuyla ilgili meslek kuruluşları, uluslararası kuruluşlar ve özel sektör temsilcileri davet edilmektedir.